

NO 16

20. august 1950

50. årgang

Detailpristallet juli 1950.

Detailpristallet med priserne i juli 1914 som basis er for juli 1950 beregnet til 323 og er herefter steget med 1 point i sammenligning med april 1950. Anvender man priserne i 1935 som basis, bliver pristallet 188 i juli 1950, ligeledes en stigning på 1 point.

I følgende oversigt er anført udgifterne i det husholdningsbudget, der som omtalt i Statistiske Efterretninger 1949, nr. 58 og 60 fra og med oktober 1949 benyttes ved beregningen af detailpristallet. Tallene for april kvartal er anført til sammenligning.

Udgifternes fordeling på budgettets hovedgrupper.

	April 1950 kr.	Juli 1950 kr.
Fødevarer	3,033	3,231
Klæder, fodtøj, vask	1,541	1,585
Bolig	815	815
Brændsel, belysning	610	563
Skatter	1,112	849*)
Kontingenter o. l.	627	627
Anskaffelse og vedligeholdelse	478	500
Spiritus, tobak, fortæring ude	676	676
Hygiejne, kulturelle udgifter	877	884
Transport	267	282
I øvrigt	618	632
I alt	10,654	10,644

*) Med fradrag af børnetilskud.

Den samlede udgift i budgettet er fra april 1950 til juli 1950 steget med 40 kr. og udgør derfor i alt 10 644 kr. Det i oversigten for juli anførte beløb for de samlede udgifter såvel som for posten skatter kan ikke direkte sammenlig-

nes med de tilsvarende beløb for de tidligere kvartaler, idet man i forbindelse med beregningen af børnetilskud, jfr. nedenfor, har anset det for nødvendigt at ændre skatteberegningen således, at man i juli-tallene har regnet med børnefradrag for 1,34 børn, medens man tidligere kun har regnet med børnefradrag for 1 barn. Denne korrektion er foretaget således, at den ikke medfører noget brud på bevægelsen i indekstallene.

Hvad angår forskydningerne indenfor budgettets enkelte hovedgrupper, fremgår det af oversigten, at udgiften til fødevarer er steget med 198 kr., nemlig fra 3 033 kr. i april til 3 231 kr. i juli. Af denne stigning på 198 kr. skyldes 135 kr. dog bortfaldet af rabatmærkeordningen for kød og flæsk, medens den egentlige prisstigning på den samlede fødevarergruppe udgør 63 kr.

Varegruppen kartofler, grøntsager og frugt er steget med 31 kr., udgiften til fisk er steget med 14 kr., kød og pålægsvarer 6 kr., brød, mel og gryn ligeledes 6 kr., medens udgiften til kolonialvarer er steget med 10 kr., hvilket overvejende skyldes stigning i udgiften til øl og sodavand. Gruppen fedtstoffer er uændret, idet et prisfald for smør og svinefedt er opvejet af en stigning i margarineprisen. Af fødevarer, der har vist prisfald kan nævnes æg og ost.

Hovedgruppen klæder, fodtøj og vask viser en stigning på 44 kr., heraf klæder 39 kr. og fodtøj 5 kr.

Udgiften til bolig revideres kun een gang

om året, nemlig på grundlag af huslejetællingen i november, og er således uændret.

Udgiften til brændsel og belysning er faldet med 47 kr.

Udgiftsposten skatter er, når der bortses fra børnetilskud, faldet med 76 kr. som følge af en nedgang i indkomstskat til staten på 2 kr., en nedgang i fælleskommunal indkomstskat på 75 kr. og en stigning i indkomstskatten til kommunerne på 1 kr.

Det ved lov nr. 147 af 31. marts 1950 fastsatte børnetilskud er i gennemsnit for hele landet beregnet til 102,40 kr. pr. barn under 16 år for indtægter under 12 000 kr., idet man har anvendt den ved detailpristallets beregning sædvanlig vægtfordeling mellem hovedstaden, provinsbyerne og landdistrikterne. Da pristalsfamilien i gennemsnit har 1,34 børn under 16 år, der ikke har midler til eget underhold, andrager børnetilskuddet således i alt 137 kr. pr. familie.

Såfremt børnetilskuddet fradrages pristalsfamiliens udgift til skat, bliver den samlede nedgang i skatteudgiften således i alt 213 kr.

Udgiften til anskaffelser og vedligeholdelser er steget med 22 kr., hvilket bl. a. skyldes en stigning for møbler, lagenstof og barnevogne.

Gruppen hygiejne og kulturelle udgifter viser en stigning på 7 kr., hvilket væsentligst skyldes større udgifter til barber og frisør samt bøger og porto.

Udgiften til transport er steget med 15 kr., hvilket næsten udelukkende må tilskrives højere jernbanetakster. Også udgiften til cyklereparationer er dog steget. Posten »Iøvrigt« viser en stigning på 14 kr.

Indekstal for de enkelte udgiftsgrupper med priserne i 1935 gnsst. = 100.

	Juli 1950	April 1950	Jan. 1950	Okt. 1949	Juli 1949	1935 gnsst.
Fødevarer	214	201	193	182	180	100
Klæder, fodtøj, vask ..	214	209	200	197	195	100
Bolig	138	138	138	136	136	100
Brændsel, belysning ..	246	267	264	257	256	100
Skatter	200	251	251	251	251	100
Kontingenter o. l.	136	136	135	135	136	100
Anskaffelser, vedligeholdelse	207	198	196	195	206	100
Spiritus, tobak, fortæring ude	223	223	225	224	224	100
Hygiejne, kulturelle udgifter	164	163	161	161	162	100
Transport	185	175	174	174	174	100
Iøvrigt	162	158	154	148	148	100
I alt	188	187	183	179	179	100

Erstatnings-fridage.

Centralorganisation I meddeler:

Ved forhandling i finansministeriet den 10. august d. å. vedr. forståelsen af tjenestetidsbestemmelsernes regler om erstatning for mistede fridage blev truffet en generel aftale, som indeholdes i et svar, centralorganisationen har modtaget fra finansministeriet i anledning af en på foranledning af Dansk Postforbund rejst sag.

Til underretning bringer vi finansministeriets svarskrivelse med den trufne aftale, der i princippet vil være gældende også for andre styrelsesgrene.

»Under henvisning til centralorganisationens skrivelse af 6. marts d. å. — j.nr. A. 436 — samt den den 12. d. m. stedfundne forhandling mellem centralorganisationen, generaldirektoratet for post- og telegrafvæsenet og finansministeriet angående forståelsen af den i afsnit II, pkt. 3, i finansministeriets bekendtgørelse af 23. september 1949 om de for statens tjenstemænd gældende arbejdstidsregler m. m. indeholdte bestemmelse om erstatning for mistet fridag skal man i overensstemmelse med det ved nævnte forhandling aftalte meddele, at de til skæve helligdage svarende fridage jfr. nævnte bekendtgørelse afsnit II, pkt. 1., stk. 2, ikke behøver at tildeles på de pågældende søgnehelligdage, men kan tildeles på en hvilken som helst dag inden for den måned, hvori søgnehelligdagene falder, samt at der inden for post- og telegrafvæsenet vil blive fulgt den praksis, at listen over forud tilrettelagte fridage i en måned vil blive bekendtgjort for personalet senest d. 27. i den forudgående måned med den virkning, at der i alle tilfælde, hvor en ved fridagslisten forud fastlagt fridag inddrages, skal ydes det i ovennævnte bestemmelse i tjenestetidsbekendtgørelsen omhandlede tillæg af yderligere fritid, svarende til 25 % af den på den mistede fridag præsterede tjeneste, uanset om den inddragne fridag erstattes med en anden fridag i den samme måned eller i en af de følgende 2 kalendermåneder.

Det tilføjes, at foranstående ligeledes i overensstemmelse med det ved forhandlingen aftalte har virkning fra 1. marts 1950 at regne.«

Arbejde til alle.

Socialdemokratiets beskæftigelsespolitik skaber tryghed og sikrer vor fremtid.

Der skal sikres en høj, stabil og produktiv beskæftigelse. Det er ikke nok at hindre, at værdifuld arbejdskraft går til spilde ved arbejdsløshed. Det må også hindres, at værdifuld arbejdskraft går delvis til spilde ved at blive sat ind på en mindre hensigtsmæssig måde. *Kun når beskæftigelsen er både høj og produktiv, nås den størst mulige og rigtigst mulige vareproduktion og dermed en tilfredsstillende levestandard for hele befolkningen.*

Et godt resultat.

Da regeringen Hedtoft trådte til i november 1947, var beskæftigelsen her i landet ganske vist høj. Men det vil være urimeligt at påstå, at beskæftigelsen samtidig var stabil og produktiv. Tørv og andre erstatningsvarer slugte megen arbejdskraft, og der var en udbredt frygt for, at vi igen ville havne i en arbejdsløshed af tilsvarende omfang som i trediverne, når dønningerne efter krigen havde lagt sig.

Den opgave, regeringen Hedtoft stod overfor, var at gøre beskæftigelsen stabil og produktiv, uden at dette bragte den høje beskæftigelse i fare. Er denne opgave lykkedes?

Erstatningsproduktionen er afviklet, og på trods heraf har industriproduktionen i år slået alle rekorder. For perioden januar—maj lå industriproduktionen 12 % højere end i fjor, og i fjor lå produktionen 33 % højere end i 1938. Landbrugsproduktionen har stort set nået førkrigsniveauet, og det samlede fuldførte byggeri var i 1949 12 % større end i 1939 og 33 % større end i 1948. Disse resultater på produktionsfronten har medført, at den samlede beskæftigelse i år har ligget højere end på noget tidligere tidspunkt i Danmarks historie. Det er lykkedes at skaffe plads i produktionen ikke alene til de arbejdere, der før krigen var arbejdsløse, men også til den årlige befolkningstilvækst og til dem, der hvert år vandrer fra land til by. Arbejdsløsheden har i sommer svinget omkring 4 % mod 5 % i fjor og 17 % i 1938.

Det store spørgsmål er, om det også vil lykkes at få gjort den høje og produktive beskæftigelse stabil. Dette afhænger af, om regeringen Hedtoft får de politiske muligheder for at videreføre den økonomiske politik, som er påbegyndt.

Til produktionens fremme.

Regeringen Hedtoft har ført og vil fremover føre en konstruktiv og aktiv beskæftigelsespolitik. Socialdemokratiet ønsker at medvirke til at udbygge og effektivisere dansk erhvervsliv over en bred front.

For at fremme god produktion er der stillet 200 mill. kr. af nationalbankens Marshall-kroner

til rådighed til udlån til erhvervslivet. Disse udlån skal medvirke til at udvide produktionen og styrke virksomhedernes konkurrenceevne over for udlandet med henblik på indtjent eller sparet udenlandsk valuta. Det er gennem anvendelse af de 200 mil. kr. meningen at bryde de nye veje inden for dansk erhvervsliv, som vi så høj grad har brug for.

Gennem ydelse af billige statslån til erhvervslivet vil bestemte produktionsopgaver kunne løses, men en mere almindelig opmuntring af erhvervslivets investeringer må ske over den almindelige pengepolitik. Der må i samfundet være så mange penge til stede, at fornuftige investeringer ikke hindres. *Pengemarkedet må ikke blive for stramt.*

Det er regeringen, der gennem sin politik bestemmer pengemængden i samfundet, og at det er lykkedes at undgå en pengestrømning, der hæmmer beskæftigelsen og produktionen, fremgår klart af de opnåede resultater. Yderligere skal blot understreges, at det har været muligt i de to sidste år at øge investeringerne her i landet med 1600 mill. kr., hvilket er næsten dobbelt så meget, som vi har modtaget i Marshall-hjælp i denne periode.

Regering og rigsdag er dog desværre ikke ene om at føre landets pengepolitik. I den gældende lov om Danmarks Nationalbank fastsættes, at nationalbanken også har et særligt ansvar for landets pengepolitik. *Dette er urimeligt og bør ændres.* Lovgivningsmagten og regeringen må sikres rimelig indflydelse på nationalbankens ledelse.

Et sikkerhedsnet er nødvendigt.

Hovedvægten må lægges på den aktive beskæftigelsespolitik — på at gøre beskæftigelsen produktiv — men der må samtidig udsendes et sikkerhedsnet i form af offentlige beskæftigelsesforanstaltninger. *I den dårlige sæson og for grupper af arbejdere, der i særlig grad er ramt af arbejdsløsheden, må træffes ekstraordinære foranstaltninger. Dette er også sket.*

Regeringen har opmuntret kommunernes interesse for beskæftigelsesarbejder og har samtidig skaffet de statsbevillinger, der skal til for at gennemføre disse arbejder. Resultatet har været godt. I slutningen af april 1950 var den samlede beskæftigelse ved arbejder af denne art kommet op på ca. 14.000 mand, og for den kommende vinter har regeringen planer, som, hvis situationen — mod forventning — skulle gøre det nødvendigt, muliggør beskæftigelse af 15—20.000 mand. Kommende beskæftigelsesforanstaltninger må naturligvis samordnes med de betydelige arbejder, der nu skal sættes i gang til en styrkelse af vort forsvar.

Som vigtige led i det sikkerhedsnet, der spændes under den normale beskæftigelse, må også næv-

nes de undersøgelser, der for tiden er i gang om muligheden for: 1) *en forkortelse af arbejdstiden*, 2) *at indføre arbejdsfordeling* og 3) *at nå en almindelig opsigelsesfrist for arbejdere, der har arbejdet i en årrække i samme virksomhed*. Det skal imidlertid understreges, at det krav, fagbevægelsen har rejst om kortere arbejdstid, først og fremmest er rejst ud fra synspunktet, at arbejderne ad denne vej bør have andel i skete stigninger i produktionen pr. mand pr. time. *Det er fagbevægelsens opfattelse, og heri er den socialdemokratiske regering fuldt ud enig, at udbyttet af en øget produktion bør og skal komme os alle til gode.*

Valutakrisen.

Dagens vanskeligheder, som regeringen ikke gør nogensomhelst forsøg på at skjule, skyldes ikke, at genopbygningen er mislykkedes. Som enhver kan se med sine egne øjne, er der fuld gang i produktionen. Nej, vanskelighederne kommer fra en hel anden kant.

Den internationale prisudvikling er, siden det engelske pund blev devalueret, gået os imod. *Vort bytteforhold med udlandet er forringet med ca. 20 %, da importpriserne er steget langt mere end eksportpriserne.*

Denne udvikling kunne ikke være undgået ved, at vi havde undladt at følge det engelske pund. Konsekvensen af, at vi havde fulgt dollars og ikke sterling ville alene være blevet, at vi havde hæmmet vore eksporterhverv, hvilket ville have farlige konsekvenser for hele vor produktion og beskæftigelse. Heller ikke en omlægning af vor handelspolitik har ligget indenfor mulighedernes grænse. Fra dansk side har man udfoldet store anstrengelser for at knytte og udvikle nye handelsforbindelser, men desværre er interessen for danske landbrugsvarer ikke mere så stor, som den var straks efter krigen. En række af vore nye handelsforbindelser både i vest og øst har fået deres eget landbrug bragt på fode.

I den allerseneste tid har Korea-konflikten yderligere øget vore vanskeligheder ved at give importpriserne et nyt stød opad. Det vil derfor med de mørke skyer, der nu trækker op på den internationale himmel ikke være forsvarligt at regne med en forbedring i bytteforholdet i 1951, uanset at Danmark ved de forestående handelsforhandlinger med Storbritannien naturligvis vil kræve væsentlige forhøjelser af vore eksportpriser.

I 1950 må man regne med et valutaunderskud på godt 350 mill. kr. Hvis regeringen Hedtoft ikke havde grebet ind, ville dette underskud yderligere være vokset i 1951 alene som følge af, at Marshall-hjælpen jo nu år for år indskrænkes.

Valutakrisen er en kendsgerning, der ikke lader sig bortforklare. Den stiller os overfor en bunden opgave, som skal løses. *Problemet er ikke, om der skal gøres noget, men hvad der skal gøres.*

En forvirret flok.

Oppositionen er enig om at skælde ud på regeringen, men hvad vil oppositionen selv. Ja, her er den ellers så mundrappe opposition mærkværdig tavs.

Heldigvis har vælgerne regeringen Knud Kristensens meritter i nogenlunde frisk erindring, og det er ikke så vanskeligt at forestille sig, hvad der vil ske, når Knud Kristensen-politikken blandes op med de konservatives kreditindskrænkning og derpå tilsættes nogen stænk af retsforbundets mærkværdigheder.

De konservative har sikkert ret i, at det er muligt at stramme kreditten så meget, at man kan få virksomhederne standset og arbejderne sat på gaden. De konservative har også ret i, at en høj beskæftigelse kræver mange råstoffer til industrien, og at en arbejder, der har beskæftigelse, har et større forbrug end en arbejder, der er henvist til at leve af understøttelse, men at der i dette land skulle kunne samles et flertal for en økonomisk politik, der for at sige det i et billede smider barnet ud med det snavsede vand, lyder ikke sandsynligt.

De konservative skræmmes — man kan vel sige heldigvis — også selv af konsekvenserne af den politik, de gør sig til talsmand for og forsøger at fremstille det, som om de skrappe kreditindskrænkninger ikke væsentligt vil berøre beskæftigelsen. *Hertil er blot at sige, at skal kreditindskrænkning have virkninger på vore betalingsbalance, og det er jo det, der er de konservatives hovedargument, kan dette kun ske over produktionsindskrænkning og arbejdsløshed. Vil de konservative ikke tage denne konsekvens, bliver deres politik komplet meningsløs, men det ved de naturligvis også. De er blot bange for at indrømme det.*

Kommunisternes andel i dens kamp mod socialdemokratiet fik vi demonstreret i 1945, hvor det lykkedes kommunisterne at svække socialdemokratiet så meget, at resultatet blev regeringen Knud Kristensen. Valget i 1947 viste et andet billede, og næppe mange arbejdere vil den gang bane vejen for en ny Højre-Venstre-regering ved at stemme kommunistisk, så meget mere som kommunisternes udenrigspolitiske dobbeltspil ved Korea-konflikten er blevet stillet i det grelleste lys.

Regeringen ved, hvad den vil.

Overfor den forvirrede opposition står regeringen Hedtoft. Regeringens program, der er forelagt rigsdagen, indeholder adskillige ubehageligheder, men selvfølgelig kan valutakrisen ikke løses uden ubehageligheder. *Programmet er imidlertid lagt sådant til rette, at det i mindst muligt omfang rammer den brede befolkning, og den løsning, der er fundet, hæmmer ikke produktion og beskæftigelse. Ved at stramme importreguleringen indtjenes indtil udgangen af 1951 op til 300 mill. kr., og gennem importreguleringen sikrer regeringen samtidig, at vor sparsomme valuta anvendes til*

indkøb af råstoffer, der er nødvendige for erhvervslivet og beskæftigelsen.

For befolkningens store flertal er importreguleringen et af de indgreb, der mærkes mindst, og det er da også betegnende, at hver gang importreguleringen har været til dom hos vælgerne, er kendelsen blevet den samme. Hvorfor? Fordi importreguleringen har været populær? Naturligvis ikke. Men vælgerne har i 1932, 1935 og igen i 1947 sagt ja til importreguleringen af den simple grund, at importreguleringen trods alt er det mest acceptable middel til at beskytte vor valuta i en vanskelig situation. Skæres importen ikke ned gennem regulering, vil nedskæringen ske på anden og for befolkningen mere ubehagelig vis.

Importregulering er imidlertid ikke nok. Importreguleringen betyder, at der frigøres indenlandsk købekraft svarende til det beløb, importen nedskæres med. Den frigjorte købekraft vil i den nuværende situation, og hvis der ikke gribes ind, rette sig mod indenlandske varer og tvinge disses priser i vejret. Regeringen har derfor foreslået indirekte skatter på valutakrævende og ikke strengt nødvendige varer som chokolade, tobak, papir, benzin, personautomobiler og vin og spiritus for et årligt beløb på ca. 200 mill. kr. Disse skatteforslag må ses i forbindelse med, at regeringen vil dække de øgede forsvarsudgifter udelukkende gennem direkte beskatning på indtægter over 13—14.000 kr. samt ved et tvangslån for formuer på mindst 50.000 kr.

Gennem regeringens forslag bringes valutasiuationen under kontrol, og vi skulle, når vi samtidig har Marshall-hjælp og kreditmuligheder indenfor den europæiske betalingsordning, igen kunne komme ind på smult vand. Den endelige løsning af vore valutaproblemer består imidlertid i, at vi producerer mere og først og fremmest mere effektivt, end vi hidtil har gjort. Det gælder om at anvende alle tænkelige produktionsmidler og finde frem til nye veje for udnyttelsen af disse produktionsmidler. Dette tager tid, og imellemtiden må der naturligvis ikke ske uoprettelige ulykker ved, at valutaen overlades til kræfternes frie spil.

Statsbanernes driftsindtægter og driftsudgifter i april kvartal 1950.

Idet man herved bringer en oversigt over Statsbanernes driftsindtægter og driftsudgifter i april kvartal 1950 og det tilsvarende tidrum i 1949, skal man om resultatet af driften bemærke følgende.

Indtægten af personbefordringen, ca. 53,3 mill. kr., er steget med ca. 0,2 mill. kr. og indtægten af godsbefordringen, ca. 26,9 mill. kr., er steget med ca. 2,3 mill. kr.

Alt i alt er driftsindtægterne, ca. 86,5 mill. kr., steget med ca. 2,5 mill. kr.

De egentlige driftsudgifter, ca. 87,3 mill. kr., er steget med ca. 1,7 mill. kr.

Af stigningen i driftsudgifterne falder ca. 2,6 mill. kr. på lønninger m. v. — ganske overvejende som følge af forhøjelsen af det midlertidige løntillæg til tjenestemænd og forskellige lønforhøjelser for ekstraarbejdere — og ca. 1,2 mill. kr. på udgifter (inkl. lønudgifter) til vedligeholdelse af anlæg og materiel. Brændselsudgiften er derimod faldet med ca. 1,1 mill. kr. og forskellige andre udgifter med ca. 1,0 mill. kr.

Som bekendt blev der med gyldighed fra 1. juni gennemført takstforhøjelser i såvel person- som godstrafikken. For personbefordringens vedkommende vanskeliggøres en vurdering af takstforhøjelsens betydning for juni måneds resultat af, at pinsen i år faldt i maj, i fjor derimod i juni, hvorhos den 5. juni i fjor (100 års dag for grundloven) gav en meget betydelig ekstratrafik. For godsbefordringens vedkommende gav juni måned en fremgang på 1.420.000 kr., medens maj måned (før takstforhøjelsen) kun havde en fremgang på 150.000 kr. Noget virkeligt overblik over de sandsynlige økonomiske resultater af takstforhøjelserne kan dog først gives på grundlag af flere måneders (og forskellige årstiders) trafik.

E. Terkelsen.

/ E. C. Jensen.

	April kvartal		1950	
	1950	1949	Forøgelse	Forminskelse
Personbefordring	53.280.000	53.090.000	190.000	
Gods- og kreaturbefordring	26.940.000	24.680.000	2.260.000	
Postbefordring	3.390.000	3.240.000	150.000	
Andre indtægter	2.840.000	2.970.000		130.000
<i>Indtægter i alt</i>	86.450.000	83.980.000	2.470.000	
<i>Driftsudgifter</i>	87.340.000	85.630.000	1.710.000	
<i>Driftsoverskud</i>	÷890.000	÷1.650.000	760.000	
Afskrivning	2.620.000	2.100.000	520.000	
Forrentning	4.010.000	3.370.000	640.000	
<i>Statens tilskud til driften</i>	7.520.000	7.120.000	400.000	

En fransk universalmaskine.

Af C. E. Andersen.

De franske nationalbaners 141-P-lokomotivtype konstrueredes allerede omkring 1940 og satte i drift fra 1942. Den har for så vidt ikke længere nyheds interesse. Men selv nu i 1950 er den en af de mest udviklede lokomotivtyper i Europa. Som følge heraf kan den stadig tiltrække sig opmærksomhed.

Da den kom til verden midt under krigen, er dens karaktertræk og præstationsevner næppe så velkendt i vide kredse herhjemme, som det kunne fortjene. Derfor skal vi ofre et par sider på den, skønt nykonstruktioner ellers burde privilegeres.

141-P-typen konstrueredes af Chapelon, den tidligere maskinchef for Paris—Orleans—Selskabet, der nu var blevet leder af de nationaliserede baners lokomotivudviklingsafdeling. Han havde forlængst gjort sig verdensberømt ved at ombygge ældre 2C1-lokomotiver, så de kunne opvise en ydeevne, der ikke tidligere var opnået nogetsteds i Europa. Desuden havde han arbejdet med en lang række projekter til nykonstruktioner.

Type 141-P udmærker sig i og for sig ikke frem for andre nyere franske lokomotiver ved sin trækraftevne, størrelse, hastighed, brændstoføkonomi eller på anden måde. Tværtimod; den overgår i de forskellige henseender af andre typer. — Men den har til gengæld enestående all-round egenskaber. Det er nemlig en alt-mulig-maskine, en universaltype, der kan bruges til eksprestog, hyppigt accelererende persontog, blandede tog og tunge godstog.

Den kunne derfor træde i stedet for de hidtil brugte 2C2-, 2C1-, 2D-, 1D1-, 1D-, 1E-lokomotiver og 2D2-tanklokomotiver og kunne på en tur trække eksprestog, på næste tur godstog o. s. v.

Navnlig under krigen var der behov for en sådan maskine, men det var også tilfældet efter krigen. Den byggedes stadig efter krigens ophør. Iøvrigt suppleredes den af amerikanskbyggede 141-R-

type, som tjener samme formål, som har samme koblingsordning, akseltryk, o. s. v., men som er afvigende fra 141-P-typen på mange måder.

Nu er der anskaffet et meget stort antal af disse lokomotiver. Behovet for dem er ændret, idet man atter specialicerer driften. Derfor interesserer man sig atter mest for de meget specialiserede svære eksprestogs- og godstogslokomotiver. Men 141-P og 141-R vil vedblive at spille en vigtig rolle.

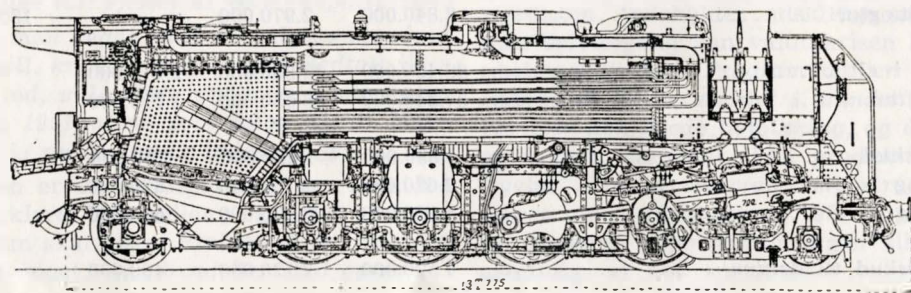
Typebetegnelsen 141 hentyder til, at den har 4 drivaksler og 1 løbeaksel for og bag. Englænderne ville have kaldt en sådan maskine 282-koblet. Tyskerne ville have kaldt den 1D1-koblet. Amerikanerne ville have kaldt den en Mikado.

Uvilkårligt ville man måske mene, at en sådan maskine hverken er fugl eller fisk, hverken eksprestogsmaskine eller godstogsmaskine. — Men dens køreegenskaber præges blandt andet af, at den forreste drivaksel indgår sammen med forløbereren i et Helmholtz-stel. Forløbereren er radialt drejelig, som på almindelige 1D1-lokomotiver. Den forreste drivaksel kan forskydes til siderne; og dens sideforskydning bestemmes af forløberens sideforskydning ved drejningen. Drivakslens bevægelsesfrihed er dog mindre, nemlig 21 mm, mod 105 mm for løbeakslens vedkommende.

Koblingsstængerne har en ledforbindelse, der uden videre tillader en bøjning. Teoretisk set kunne der måske ventes vanskeligheder, da koblingsstængerens længde faktisk må kunne variere. Men det samme gælder for enhver koblingsstang, der forbinder hjul, som fjedrer; og herved kræves der meget større længdeforandring.

Helmholtz-drejestellet udviser overordentlig gode køreegenskaber.

Som vidnesbyrd herom kan det nævnes, at man i Tyskland byggede to 1C1-koblede persontogslokomotiver med dette stel omkring 1940 og opnåede så gode resultater, at man nu har planer om at indføre det ved alle efterkrigstyperne, idet systemet skal være bedre end en forløberbogier. De nye,

tyske eksprestogslokomotiver bliver sandsynligvis 1C2- og 1D2-koblede.

141-P-maskinens drivhjulsdiameter er kun 165 cm. Det er ikke meget, når det skal kunne bruges til eksprestog, men drivværket er firecylindret med toakseltræk og er fint afbalanceret. Modvægtene er derfor lette. Man kan følgelig tillade større om-løbshastighed end på lokomotiver af enklere konstruktion med samme hjulstørrelse. 141-P-lokomotivet er altså velegnet til hurtigkørsel.

Drivakseltrykket er 19 t. Set fra dansk synspunkt synes det måske at være meget. Men afbalanceringen er som sagt god, og modvægtene er små, så det tager ikke så hårdt på skinnerne.

Den samlede adhæsionsvægt er 76 t. Den kan udnyttes godt, fordi trækket er ret jævnt fra de fire cylindre. En tocylindret godstogsmaskine med 5×16 t. drivakseltryk ville næppe stå så fast.

141-P-maskinen er som flere gange berørt firecylindret. Det er en compoundmaskine.

Dette er ganske interessant. Compound-lokomotiverne var på mode, i alt fald til eksprestogsbrug, i de fleste europæiske lande i årene før første verdenskrig. Efter krigen byggede man flere steder lokomotiver med og uden compoundvirkning og med forskellige antal cylindre, men iøvrigt ens, for at kunne sammenligne dem i driften. Det førte i Tyskland til, at man gik helt over til enkelttekspansion og nøjedes med to cylindre. Lige før krigen indførte man dog tre cylindre. I Belgien holdt man temmelig længe på dobbeltekspansion, men til sidst gik man også her over til at bruge enkelttekspansion. Man bevarede dog de fire cylindre.

I Frankrig har man derimod stadig foretrukket compoundsystemet og fire eller i det mindste tre cylindre. Lige før krigen byggede man en serie 2C2-koblede eksprestogslokomotiver, hvoraf omkring halvdelen havde dobbeltekspansion og den anden halvdel enkelttekspansion. Driftssammenligningerne faldt ud til fordel for compoundsystemet.

Nu diskuteres dette problem ikke mere i Frankrig. Selv i Tyskland synes man at være stærkt påvirket af de gode resultater i Frankrig. — Derimod er der stadig diskussion om cylindrenes antal og deres placering, selv i Frankrig.

141-P-maskinerne har to højtrykscylindre, der er anbragt udvendig, og to lavtrykscylindre anbragt indvendig. Den begrænsede plads vil ikke tillade et sådant arrangement ved endnu større lokomotiver. Men i dette tilfælde går det altså an.

Konstruktionen er meget kompakt. Hele cylinderkonstruktionen er støbt som en helhed og tjener som bærende element. Rammen, der er af 35 mm plade, spares derved fortil.

Højtrykscylindrenes diameter er 41 cm. Lavtrykscylindrenes diameter er 64 cm. Slaglængden er for alle cylindre 70 cm, d. v. s. 28 pct. af den halve drivhjulsperiferi.

Højtrykscylindrene hælder 3,2 pct. og lavtrykscylindrene hælder 13,2 pct. De virker på henholdsvis tredie og anden drivaksel.

Højtryksdamprørens tværareal er ikke mindre end 246 cm², d. v. s. en femtedel af cylindrenes tværareal.

Det er muligt at lade højtrykscylindrene afgive dampen direkte til atmosfæren og at lede højtryksdamp direkte til lavtrykscylindrene. Ved 100 pct. fyldning ville man da opnå en trækraft på 28720 kg. Adhæsionsvægten tillader dog ikke udnyttelse af mere end 85 pct. heraf. — Som compoundmaskine er største trækraft 22450 kg.

Kedeltrykket er 20 kg pr. cm².

Kedlen er af nikkelstål med 2,5 pct. nikkel. Hovedpartiet er cylindrisk og har 19 mm plade-tykkelse.

Hedefladearealet er 198,80 m². Overhedearealet er 87,10 m². Fyrristens areal er 4,28 m².

Lokomotivet har automatfyring, det kan derfor bruge langtflammende kul med stort indhold af flygtige bestanddele.

Lokomotivet vejer 103 t i tom tilstand og 112 t køreklart.

Tenderen vejer enten 82,6 eller 83,6 t med fuld last. Der bruges to lidt forskellige tendertyper med henholdsvis 9 eller 11 t kul og med 36 og 34 m³ vand.

Lokomotivet kan trække 5500 t med en fart af 30 km i timen på horizontal bane samt 1750 t på 5 ‰ stigning og 980 t på 10 ‰ med samme fart. Ved 60 km i timen kan det trække henholdsvis 2450 t, 890 t og 480 t på horizontal bane, 5 ‰ og 10 ‰ stigning. — Ved 90 km kan det under tilsvarende forhold trække 1100, 430 og 220 t vognvægt. Ved 110 km er tallene 540, 220 og 100 t.

141-P-lokomotiverne kan over hele hastighedsområdet fra 60—100 km i timen udvikle mere end 3000 effektive hk, målt ved trækkrogen. Det svarer formodentlig til omkring 4000 indicerede hestes kraft i cylindrene.

Literatur:

Le Génie Civil; 15. august 1943.

En henlagt opfindelse angående kedelsten i lokomotiverne.

Der findes opfindelser, som sikkert ville have stor betydning for samfundet, hvis de blev udnyttede, men som bliver opkøbt og henlagt, da de ville medføre tab af profit i allerede bestående virksomheder, som fabrikerer netop den ting, der ville blive trængt ud af den nye opfindelse.

Et ganske typisk eksempel herpå »Tricom-Metoden«, der angår blødgøring af vand. Det er jo velkendt, at vand afsætter kedelsten, når det fordamper, og det er klart, at kedelsten netop må forekomme i store mængder i lokomotivernes kedler, hvor stenen nedsætter maskinens præstation ret betydeligt. Det er derfor nødvendigt at rengøre maskinen for kedelsten systematisk og grundigt. Ganske vist findes der på visse store stationer renselanlæg, der ved tilsætning af kemikalier blødgør vandet, men der er alligevel en del lokomotiver, der må tage »hårdt« vand ind.

Allerede i 1928 opfandt »Tricom-Metoden«. Den blev tilbudt de tyske Rigsbaner. Den var billig og pålidelig. Man skulle blot med visse mellemrum tilsætte vandet tre kemikalier, der fuldstændigt ville forhindre dannelsen af kedelsten.

Det blev ikke de tyske, men de østrigske jernbaner, der indførte metoden, og den bevirkede, at alle lokomotiver i Østrig i årene fra 1928 til 1938 holdt sig fuldstændig stenfri. Opfindelsen fandt aldrig vej til de tyske lokomotiver — skriver »Neuer Vorwärts« — skønt opfinderen med støtte af indflydelsesrige personer fra 1939 til stadighed forsøgte at få den indført. Hans resultatløse anstrengelser kunne synes at være en ond drøm — med en meget tragisk baggrund. At skildre denne kamps forløb i alle enkeltheder, ville fylde en hel lille bog, og vi indskrænker os derfor til at berette det vigtigste.

I 1939 fik minister Körner meddelelse om opfindelsen og dens store betydning, idet man henviste til de gode resultater i Østrig. Den videre behandling af denne sag blev overdraget statssekretær Kleimann, der afviste metoden, idet han i et cirkulære meddelte de østrigske funktionærer, at »Tricom-Metoden« ganske vist var god, men i den øverste ledelse var man for tiden ikke interesseret deri. Man henviste iøvrigt til funktionærernes tavshedspligt.

Opfinderen var ikke tilfreds hermed. I 1940 beskæftigede økonomi-ministeriet sig med sagen. Statssekretær Kleimann erklærede da, at der var bestilt for 4 millioner mark blødgøringsmaskiner, som var tilstrækkelige til banerne under krigens forøgede krav. På opfinderens spørgsmål, hvornår disse maskiner da blev leveret, måtte Kleimann indrømme, at dette først kunne ske efter krigen. Trods denne forklaring afviste man atter »Tricom-Metoden«.

Felttoget i Rusland stillede stadig stigende krav til jernbanerne. På grund af utilstrækkelig rengøring var alle lokomotiver allerede i 1941 fulde af sten, hvorved de mistede en stor del af deres

ydeevne. I vinterens løb frøs maskinerne meget hurtigt i frostvej og blev stående ude på linien, hvor de var til megen gene.

Ritmester von F., der kendte »Tricom-Metoden«, henvendte sig til general von Manstein, der var øverstbefalende over tropperne mod syd, og holdt et foredrag for ham om Tricom. Han blev straks beordret afsted til chefen for transportvæsenet, oberstløjtnant von Hirschfeld, for at man straks kunne indføre »Tricom-Metoden«. Hirschfeld rejste til Berlin, men Kleinmann stillede sig atter afvisende.

Fra en eller anden side får hærledelsen underretning om sagen, og resultatet er, at Kleimann forflyttes og gøres til direktør for det Internationale Sovevognsselskab. Til hans efterfølger udnevnes statssekretær Ganzenmüller. Han udbeder sig fra opfinderen en rapport om den kemiske sammensætning af »Tricom« med henblik på at prøve dens anvendelighed. Resultatet af denne prøve kommer først efter 6 måneders forløb. De sagkyndige var kemikere fra IG-Farben, der hidtil havde leveret kemikalier og maskiner til vandets blødgøring. Disse kemikere erklærede, at »Tricom« ville svigte i praksis — og IG-Farben fortsatte med levering af sine kemikalier.

Afslutningen på denne tragikomedie er, at opfinderen fik foretræde for »der Führers« stedfortræder. Man modtog ham med megen interesse, men efter 4 ugers forløb fik opfinderen besked om, at statssekretær Ganzenmüller havde erklæret, at sagen måtte vente til efter krigen. I Rusland frøs lokomotiverne videre, forsyningerne kunne ikke føres frem. Men der foreligger ingen rapporter om, hvor mange mennesker, der af den grund sultede og frøs ihjel.

Georg Büsing.

„Vejlekassen“.

Onsdag den 31. maj 1950 afholdt »Statsbanepersonalets priv. gens. Hjælpekasse »Vejlekassen« sit ordinære repræsentantskabsmøde i København.

Formanden, stationsmester P. H. Pedersen, bød velkommen og udtalte nogle smukke mindeord over stationsforstander D. O. Høgsgaard og maskinarbejder O. D. Johansen. Hver for sig var de gode kammerater, der har gjort et stort arbejde indenfor organisationerne, således også indenfor »Vejlekassen«, æret være deres minde.

Til ordstyrer valgtes togfører N. J. Olsen, Fredericia, medens overtrafikassistent Højbjerg Pedersen, Frederiksberg, valgtes til sekretær.

Formanden aflagde herefter beretning for året 1949.

Året, der er gået, har været et godt år for »Vejlekassen«. Det har ikke været præget af større økonomiske begivenheder, der har haft indflydelse på vort regnskab, idet devalueringen i efteråret ikke betød noget for selve ydelserne; den medførte, at pengene, der i dag udbetales, er mindre værd; men vore udbetalingssatser er jo forhøjede fra 1. januar 1949.

Bonusudbetalingen, der må udredes af overskuds-fonden, udgør nu en tredjedel af hele dødsfalds-udbetalingen.

Der er for tiden kun få dødsfald, men der vil jo senere komme perioder med mange dødsfald, og det gælder derfor om, at vi til enhver tid har et tilstrækkeligt stort overskudsfond.

Kontingentfriheden betyder en årlig indtægtsfor-ringelse på ca. 26.000 kr.

På indtægtssiden har vi jo ikke forhøjet kontin-gentet — en krone pr. måned —, og selv med den største sparsommelighed kan vi ikke undgå stigninger på udgiftssiden.

Næste fremstød vil formentlig gå ud på, at alle udbetalings-satserne forhøjes med 50 kr., men den kan først iværksættes, når overskudsfondet er nået op på 4—500.000 kr. efter at den nødvendige overførsel til forsikringsfondet af 250—300.000 kr. har fundet sted.

Renterne dækker nu 66 pct. af dødsfaldsudgifterne eller 54 pct. af samtlige udgifter.

Sidst, udbetalings-skalaen blev lavet om, fik de i tidlig alder indmeldte en fordel. Baneafdelingen fryg-tede, at det ville forringe vilkårene for denne kate-goris medlemmer, der ofte ansættes i en noget frem-rykket alder; en foretaget statistisk undersøgelse af sidste års dødsfald viser dog, at denne frygt har været ugrundet, men iøvrigt må »Vejlekassen« med sit nu-værende omfang (over 22.000 medlemmer) i første række ledes efter forsikringsmæssige principper, selv om man stadig kan skele til den kammeratskabsfølelse, der var enerådende, da kassens virksomhed kun var af ringe omfang; den gang var der ikke noget, som hed forsikringslov, der blev slet ikke tænkt på de fremtidige forpligtelser, og der blev ikke samlet på nogen garantikapital til indfrielsen af disse forplig-telser.

Forsikringsrådet spørger, om vi kan garantere fort-sat tilgang. Hertil kan vi med god samvittighed svare bekræftende, idet vi stort set får alle de nyansatte som medlemmer, dog kniber det alene med kvinderne.

Der har været forslag fremme om at gøre alle en-ker kontingentfri, men såvel forsikringsråd som actuar har frarådet. Desuden har en undersøgelse vist, at det sikkert vil blive vanskeligt at bevare kontakten, især med de unge enker, og hertil kommer, at mange af disse gennem nyt ægteskab eller på anden måde let kan få sådanne økonomiske kår, at en sådan foran-staltning vil være upåkrævet; men spørgsmålet vil blive nærmere undersøgt.

Den gennemsnitlige udbetaling er steget jævnt fra 570 kr. i 1936 til 705 kr. i 1947 og 745 kr. i 1949.

Formanden sluttede med en tak for godt samarbejde indenfor styrelsen og mellem denne og repræsentan-terne samt kredsformændene.

Ingen ønskede ordet til beretningen, der herefter godkendtes enstemmigt.

Regnskabet.

Forretningsfører L. Mandrup Poulsen forelagde det reviderede regnskab og indledede med at udtale, at det var det bedste regnskab i kassens 77-årige historie. En stor del af æren herfor tilkommer repræsentan-

terne og kredsformændene for godt arbejde udover landet.

Forretningsføreren gennemgik de enkelte poster, hvoraf bl. a. fremgik, at kontingentindtægten i 1949 var 225.533 kr., det er en stigning på ca. 20.000 kr. fra det foregående år, og i løbet af de sidste 3 år er kon-tingentindtægten steget 32 pct. Denne indtægt ville altså have været over 1/4 million kr. i 1949, hvis der ikke havde været nogen kontingentfrihed, hvad der jo heldigvis er.

Omkostningerne var ialt 33.000 kr., d. v. s. af kon-tingentindtægten ca. 15 pct., det er kun en brøkdel af, hvad andre lignende foretagender må anvende. Dette skyldes jo kassens kammeratlige opbygning og ar-bejdsform; men det er jo også derved, at kassens yde-evne er så stor.

Ydelserne er forbedret 8 gange i løbet af de sidste 13 år uden kontingentforhøjelse.

Formuefremgangen har i 1949 været 118.356 kr. Efter at alle lovbefalede henlæggelser er sket, har overskudsfondet fået en stigning på 85.127 kr. og er nu 542.204 kr.

»Vejlekassen« har således trods den fra 1. januar 1949 indførte udbetalingsforhøjelse yderligere kunnet konsolidere sig: men formandens ord om, at der kom-mer en tid, hvor dødsfaldstallene bliver meget større end nu, må understreges.

Når bonusudbetalingen skal holdes på sin nuvæ-rende højde, når grundbeløbet sættes op, og det er jo meningen, må overskudsfondet nødvendigvis altid være af en meget betydelig størrelse; men virkelig-gørelsen af den af formanden omtalte næste forbed-ring er altså allerede nu i sigte.

Regnskabet godkendtes enstemmigt, ligeledes uden debat.

Valgene.

Formanden, stationmester P. H. Pedersen, genvalg-tes med akklamation. Ligeledes genvalgte billetkas-serer From Hansen som suppleant, overportør M. Mik-kelsen, Viborg, som revisor og overmatros Viggo Han-sen, Korsør, som revisorsuppleant. Endelig nyvalgte maskinarbejder P. Jørgensen, Aarhus, som revisorsup-pleant for eet år i stedet for afdøde maskinarbejder O. D. Johansen.

Lønningerne fastsattes som hidtil.

Under »Eventuelt« rettede ordstyreren med for-samlingens tilslutning en varm tak til forretnings-fører Mandrup Poulsen for godt og dygtigt arbejde. Den begejstring og hjertevarme, hvormed forretnings-føreren omfatter »Vejlekassen«, står som et lysende eksempel for alle.

Mødet sluttedes kl. 18.

P. H. Pedersen, Højbjerg Pedersen, L. M. Poulsen,
formand. protokolfører. forretningsfører.

Vindings- og tabskonto for året 1949.

	Indtægt.	
Månedlige bidrag, indgået i 1949	207.487,00	
Månedlige bidrag indgået i 1950*)	18.046,00	
		225.533,00

Indskud (1766 nye medlemmer)	181,00
Renter	125.941,10
Kursvinding, udtrukne obligationer (30.200 kr.)	2.908,00
Overført fra overskudsfond til bonusudbetaling	66.480,00
	<u>421.043,10</u>

*) Heraf indgået 16.589 kr. fra bogholderkontoret den 15. januar og resten inden regnskabsafslutningen.

	Udgift.	
3 dødsfald à 1.060 kr.	3.180,00	
4 » » 990 »	3.960,00	
6 » » 955 »	5.730,00	
9 » » 920 »	8.280,00	
13 » » 885 »	11.505,00	
20 » » 850 »	17.000,00	
21 » » 815 »	17.115,00	
29 » » 780 »	22.620,00	
29 » » 745 »	21.605,00	
63 » » 710 »	44.730,00	
51 » » 640 »	32.640,00	
12 » » 605 »	7.260,00	
3 » » 590 »	1.770,00	
5 » » 575 »	2.875,00	
3 » » 570 »	1.710,00	
3 » uden udbetaling (vedtægternes § 6)		

274. 271 × 500 kr. = 135.500 kr. + bonus 66.480 kr.	201.980,00
Afgift til forsikringsrådet	156,00
Depotafgift	1.551,21
Mæglerkurtage	147,15
	<u>1.854,36</u>
Actuar	1.500,00
Revisorer	1.190,00
Revisions- og Forvaltnings-Institutet, Akts.	800,00
Styrelse	9.554,00
Budgang	30,00
Opkrævning	7.274,06
	<u>20.348,06</u>
Repræsentantskabsmøde m. fl.	4.213,96
Indtegningshonorarer	4.719,00
	<u>8.932,96</u>
Porto og girogebyrer	440,41
Tryksager	1.126,93
Telefoner	340,80
Diverse	584,09
	<u>2.492,23</u>
Forlods henlagt til forsikringsfond (præmiereserve)	23.870,00
Anvendt til nedbringning af kurser	599,00
Årets overskud	160.966,49
	<u>421.043,10</u>

Balance pr. 31. december 1949.

Aktiver.

Statsobligationer:	
Pålydende kr. 837.000, op- tagne til kurs	749.725,00

Kreditforeningsobligationer:	
Pålydende kr. 2.325.400, op- tagne til kurs	2.126.362,00
	<u>2.876.087,00</u>

(Værdipapirerne er dels optaget til anskaffelseskurser — dog højst pari — dels til kurser, der ligger noget under anskaffelseskursen, og er forsynet med båndlæggelsespåtegning, hvorefter de gælder som dækning for Hjelpekasens forsikringsfond i henhold til forsikringsloven).

(Den samlede kursværdi pr. 31. december 1949 andrager kr. 2.968.145,75)

Kassebeholdning:	
Bankbog nr. 17048	30.085,23
Bankbog nr. 16293	14.238,28
Postgiro nr. 324	8.941,83
Restance	10,00
Kontant hos forretningsfø- reren	144,39
	<u>53.419,73</u>
	<u>2.929.506,73</u>

Passiver.

Forsikringsfond (præmiereserve):	
Beholdning fra forrige år.	2.218.563,00
Forlods henlagt	23.870,00
	<u>2.242.433,00</u>
Sikkerhedsfond:	
Beholdning fra forrige år.	122.565,00
Henlagt af årets overskud	7.050,00
	<u>129.615,00</u>
Kursreguleringsfond:	
Beholdning fra forrige år.	12.945,00
Henlagt af årets overskud	2.309,00
	<u>15.254,00</u>
Overskudsfond:	
Beholdning fra forrige år	457.077,24
÷ ubetaling af bonus i 1949 ..	66.480,00
	<u>390.597,24</u>
+ henlagt af årets overskud	151.607,49
	<u>542.204,73</u>
	<u>2.929.506,73</u>

København, den 22 februar 1949.

P. H. Pedersen. E. Greve Petersen. L. M. Poulsen.

Regnskabet er revideret af os og befundet rigtigt i henhold til de os forelagte bøger og andre bevisligheder.

Vi har overbevist os om, at aktiverne, kr. 2.929.506,73, rigtigt forefandtes.

København, den 16. marts 1950.

R. Hansen.

M. Mikkelsen.

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med hjælpekasens bøger og bilag, som vi har revideret.

Vi har kontrolleret tilstedeværelsen af obligations-, bank-, giro- og kassebeholdningen.

København, den 17. april 1950.
Revisions- og Forvaltnings-Institutet.
Aktieselskab.

J. Ejlersen. Einar Rom.
Statsout. revisor.

Godkendt af repræsentantskabet 31. maj 1950.

Musikbegivenhed.

I dagene 2.—3. september er Esbjerg midtpunkt for et stort orkesterstævne med deltagelse af jernbaneorkestrene fra København, Aarhus, Struer, Varde, Tønder, Esbjerg og værkstedsorkesteret fra Aarhus, ialt ca. 175 mand.

Stævnet begynder lørdag den 2. september med fest på Paladshotellet, hvor der med Esbjerg fællesafdeling som medarrangør er middag, forskellig underholdning og dans. Søndag den 3. september kl. 19 bliver der tappenstreg gennem byen og kl. 20 koncert i badmintonhallen, hvor orkestrene først spiller enkeltvis og sluttelig samlet under ledelse af dirigenten for Esbjerg jernbaneorkester, togbetjent Fjeld Fjeldsted.

Formålet med stævnet er at vække interessen for musikken blandt jernbanefolk landet over, og vi forventer, at interesserede fra andre byer, hvor der kan oprettes jernbaneorkestre, vil besøge stævnet. Ligeledes forventer vi besøg af vore øverste foresatte indenfor etaten.

Jernbaneorkestrene er en god reklame for D. S. B., og vort håb er, at D. S. B. vil påskønne musikinteressen evt med støtte til de økonomisk hårdt arbejdende orkestre.

—sen.

FRA MEDLEMSKREDSEN

Forfremmelser uden besparelser.

I DLT for den 5. august 1950 er det med nogen forbavelse og megen fortørnelse, at man læser »Personalie«. Tænk, at man midt i en sparetid forfremmer en Gb-mand til 2. distrikt på trods af, at man de to forudgående måneder har forfremmet ikke mindre end 7 2. distriktsfolk til Gb. Tænk, om en eller anden var kommet i tanker om at finde en løsning, så en af de 7 2. distriktsfolk var blevet forflyttet til dette distrikt, bibeholdende sin godtgørelse for dobbelt husførelse og så lade Gb-manden blive hjemme, et eksempel på, hvor man kunne spare en gang dobbelt husførelse og samtidig gøre noget til glæde for personalet. Man vil måske hævde, at det er i strid med reglerne, her til må siges, så lav reglerne om, så de bliver tidsvarende. Tillad mig til slut at stille et par spørgsmål, nemlig, har man været opmærksom på ovennævnte ved besættelsen af pladserne den 1. august

og endelig, hvad er årsagen til, at man ikke har fået ændret en så meningsløs forfremmelsesadministration?

G. A. Rasmussen,
lkf. mdt. Gb.

„Lanternens pris“.

En del af de mange forslag, der indgår mellem år og dag, om forbedringer af maskiner og motorvogne, bliver, forinden de udføres på samtlige køretøjer, ofte sendt ud i driften på prøve for, at personalet kan bedømme dets anvendelighed og praktiske betydning.

Efter endt prøvetid afgiver den eller de lokomotivførere, der har haft foranstaltningen påmonteret sin maskine eller motorvogn, en skriftlig indberetning til distriktet.

Blandt indberetningerne hænder det, at der findes en mere gemytlig fremstilling af pågældendes synspunkter, som f. eks. nedenstående poetiske redegørelse over en ny type frontlanterne på loko litra D., nr. 821:

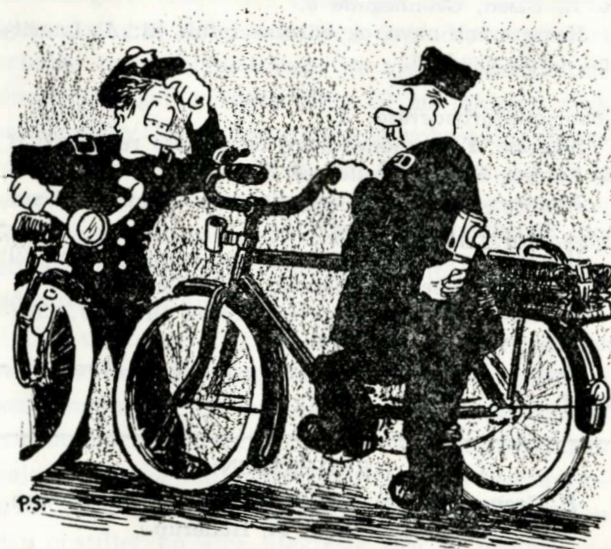
Melodi: Jeg elsker den gamle . . .

Lanternen på otte hundred og een og tyve monteret med brænder og med et hult spejl er upåklagelig god, vil jeg mene, jeg fandt ej hos den selv den ringeste fejl.

Lysen når ca. halvtreds meter fremad, man ser hvad i sporet der findes af ting og allerlængst ude så tydeligt ser man, bremsemærker og tavler i lyskeglens ring.

At indstille den, kan jo ej volde kvaler, med højden fra jorden der er jeg fornøjet, fra maskinen den giver et videre udsyn, jeg ved så bestemt, at den ej blænder øjet.

Som resumé, tror jeg, nu kun jeg vil skrive, i mørke det lys jo helt godt trænger frem, lanternen er god, er min ærlig mening, lad maskinerne få nogle flere af dem.

„Lanternen“

afholder skovtur onsdag den 30. august ud i det uvisse. Mødested ved landsoldaten på rådhuspladsen kl. 15,30 pr. Madpakke medbringes »Lanternen« sørger for rejsehjemmel.

Program: ? ? — Fine præmier, musik og bal.

Der serveres 2 snaps og 1 øl til maden.

Pris pr. deltager er 5,00 kr.

Indtegningen, som slutter tirsdag den 22. august 1950 kl. 10,00, finder sted på Gb. og Av. samt på telf. Su 6495 ulla samt Tria 2183.

Bestyrelsen.

Statsbanepersonalets Sygekasse.

Jernbanelæge Munck, Dr. Olgasvej 2, er bortrejst fra 7. august—17. september d. å.

Lægetilsynet med distriktet varetages i nævnte tidsrum af læge K. K. Rode, Nyelandsvej 76, tlf. Go. 2020.

Konsultationstid: Kl. 13—14, torsdag kl. 17—19 og lørdag kl. 11—12.

Personalialia.

Dødsfald blandt medlemmerne.

Lokomotivfører M. P. Beltov, Nyborg, den 13-7-1950.

Medlemslisten.

Optaget som ekstraordinært medlem pr. 1-8-1950.

Lokomotivfører A. P. B. Sørensen, Ø. Søgade 38, 4. tv., København Ø.

Rettelser til adressefortegnelsen.

Lokomotivførerafd.

Herning: Formandens navn og adresse rettes til: K. R. Olsen, Grønnegade 6.

Kassererens navn og adresse rettes til: A. Lauritsen, Grønnegade 6.

Lokomotivfyrbøderafd.

Slagelse: Formandens navn og adresse rettes til: H. E. Larsen, Herluf Trollesvej 25.

Kassererens navn og adresse rettes til: H. V. Karsholt, Slagelsevej 47, Sorø.

Helsingør: Formandens navn og adresse rettes til: G. C. R. Pedersen, Aamosevej 20, Hillerød.

Kassererens navn og adresse rettes til: B. J. Christensen, Allegade 15, 3. th.

Herning: Formandens adresse rettes til: Fyensgade 46, 2.

Regnskab for Kong Christian d. IX's Understøttelsesfond fra 1. april 1949 til 31. marts 1950.

Indtægt.

Beholdning for regnskabsåret 1948/49	189,34
Indbetalte bidrag	25,00
Modtagne gaver	120,00
Indvundne renter:	
af obligationer	1 036,50 kr.
af bankbog 80973	10,38 »
	1 046,88
	1 381,22

Udgift.

1—12 Udbetalte understøttelser 12 portioner à 100 kr.*)	1 200,00
13 Portoudgifter	9,84
Beholdning den 31. marts 1950	171,38
	1 381,22

*) Understøttelserne er udbetalt til:

- Enken efter en banearbejder
- » » » pakhusformand
- » » » overmatros
- » » » overportør
- » » » ps. remisearbejder
- » » » ps. depotarbejder
- » » » trafikassistent
- » » » portør
- » » » banehåndværker
- » » » togbetjent
- » » » overportør
- » » » overmatros

Status pr. 31. marts 1950.

Beholdninger.

Beholdning i den danske Landmandsbank ..	171,38
Obligationer ifølge forrige regnskab til pålydende værdi 25 200 kr. 00 øre bogført for 24 907 kr. 13 øre	24 907,13
	25 078,51

Gæld.

Fondets kapital 1) obligationer, bogført for 20 000,00 kr.	
2) do. .. 4 105,25 »	
	24 105,25
Beløb til disposition	973,26
	25 078,51

København, den 31. marts 1950.

Regnskabet er revideret og fundet i overensstemmelse med de foreliggende bilag.

Beholdningen var til stede.

København, den 4. august 1950.

E. Thorup. C. J. Wieth.

E. Terkelsen.

/ Magna Lindborgh,
fg. sekretær.

REDAKTION:

E. Greve Petersen (ansvarhavende), Aage Hansen.
Hellerupvej 44, Hellerup.
Telefon Hellerup 7269.

ANNONCE-EKSPEDITION:

Hellerupvej 44, Hellerup.
Telefon Hellerup 7269. — Kontortid kl. 10—16.
Postkonto 20 541.